

آينه

ایران

هماهنگی ارکان حاکمیت، درمان مشکلات است

● **محسن صفایی‌فراهانی:**... این هماهنگی با درخواست، خواهش، تمنا، توصیه یا وعظ و خطابه حاصل نمی‌شود، بلکه نظام‌مندی و رفتار قانونمند و دستورالعمل‌های مشخصی می‌خواهد تا وظایف و رفتارهای همه ارکان کشور و تبیین راه‌حل برون‌رفت از این بحران‌ها و راه‌حل‌ها، مرحله به مرحله در محله در آن دیده شود و نحوه اقدام آن و کنترل عملکردها و ضمانت اجرایی آن در سیستمی که طراحی می‌گردد رعایت شود. این شرایط باید در رفتارها و سیاست خارجی ایران و همین‌طور عملکرد داخلی به‌خصوص تعامل با بخش بین‌المللی از یک هماهنگی به‌طور کامل برخورد باشد. در آن صورت بدیهی است اعتمادها برای همکاری بیشتر می‌شود. دیدیم که به دلیل تغییر رئیس‌جمهوری، نگاه دنیا نسبت به ایران تغییر کرد و ایران‌هراسی کاهش یافت. اکنون هم اگر واقعا نیاز سرمایه‌گذاری را هم جدی می‌گیرند، باید علنا تلاش شود تا رتبه ریسک کشور کاهش یابد. مقام رهبری در صحبت‌های خود با اعضای دولت دوازدهم، به تعامل با دنیا اشاره کردند. ارکان کشور باید در یک نگاه هماهنگ بررسی و تصمیم بگیرند که این تعامل، چگونه و تحت لوای چه چتری حاصل می‌شود...

کیم

آدامس را نجویده پس گرفتند!

● **حسین شریعتمداری:**... ما در کیهان از این «دستاورد حداقلی» با عنوان «شیرینی آدمسی»! یاد کردیم که «شیرینی» آن مانند شیرینی آدامس، اندک و موقتی است و پس از چند بار جویدن از بین خواهد رفت. حتی در یکی از یادداشت‌ها، احتمال دادیم که این «شیرینی آدامسی» می‌تواند فروش چند فروند هواپیما باشد...! اکنون، اما آمریکا همان شیرینی آدامسی را هم پس گرفته و ضمن افزایش چندباره تحریم‌ها، فروش هواپیما به ایران را هم ممنوع اعلام کرده است و این به معنا و مفهوم آن است که اعتراف صادقانه آقای سیف به دستاورد «تقریبا هیچ» به نقطه «تحقیقا هیچ» رسیده است و چهار سال امکانات و فرصت‌های نظام دود شده و به هوا رفته است. آیا غیر از این است؟! روی سخن با روزنامه‌های زنجیره‌ای نیست چراکه به قول مدیرمسئول یکی از اصلی‌ترین روزنامه‌های زنجیره‌ای؛ آنها مجبور بوده‌اند برجام را بزک کنند! چه کسی آنها را مجبور کرده بود؟ بماند! اما سخنی با رئیس‌جمهور محترم و تیم محترم هسته‌ای کشورمان در میان است و آن، اینکه آیا هنوز هم برجام را فتح‌الفتوح؛ بزرگ‌ترین دستاورد تاریخ ایران! معجزه قرن! تسلیم قدرت‌های بزرگ جهان در مقابل ایران! و... می‌دانند؟! اگر پاسخ منفی است که نمی‌تواند منفی نباشد، برای خروج از قاجعه‌ای که به بار آمده و خسارت محضی که به ملت و نظام تحمیل شده است چه راهکاری را در نظر گرفته و کدام چاره‌ای را اندیشیده‌اند!...

انتظار بیهوده از پیام قاطع اروپا به آمریکا

● **حسن رشودن:**... آمریکا نه‌تنها مسئله هسته‌ای، بلکه کلیه منافع امنیتی ایران را هدف قرار داده است و اهدافی فراتر از کنترل هسته‌ای ایران را از طریق برجام دنبال می‌کند... واقعیتی این است که آنها به برجام اصلا اعتقادی ندارند و قصد دارند از این طریق فشار بر ایران را افزایش دهند و برجام برای آنها ابزاری برای فشار بیشتر به ایران و محدودکردن آن شده است. حالا در این شرایط درخواست رئیس‌جمهور آن هم نه از یک مقام طرف مذاکره اروپایی، بلکه از رئیس مجلس بلژیک چه جایگاهی دارد و اروپایی‌ها همرسا با سیاست‌های آمریکا در اجرای کام به کام نقض تعهدات برجام، چه کلی را می‌خواهد سر ما بزند و کدام گشایش را می‌خواهد در روند اجرای برجام ایجاد کند. اگر بپذیریم که اروپا همگام با آمریکا مسیر نقض تعهدات برجام را طی می‌کند، یقینا رئیس‌جمهور نه چنین درخواستی را از این‌ مقام اروپایی می‌کرد- و نه با طرح مذاکره در حوزه‌های منطقه‌ای، وسوسه و برجام‌های دیگر را در آمریکای زیاده‌خواه و سلطه‌طلب و اروپای مطیع سیاست‌های آمریکا فراهم می‌کرد.

جم‌وی اسلامی

فراتر از توطئه

● ... اگر قرار باشد برای استقلال کردستان و تجزیه آن از عراق به آرای عمومی مراجعه شود، باید تمامی آحاد مردم عراق و نه‌فقط ساکنان اقلیم کردستان مورد سؤال قرار گیرند. به‌علاوه بر این زمینه باید اراده سیاسی مردم عراق و نه اراده و خواست استعمارگران، پشتوانه تحركات در این زمینه باشند. این نکته از آن جهت اهمیت دارد که پیامدهای شوم دخالت سیاسی و مداخله نظامی بیگانگان در عراق و منطقه، اکنون در پیش‌روی ما قرار دارد و به‌عنوان کارنامه سیاه استعمارگران، قابل بررسی است. مقامات سابق و لاحق آمریکا بارها اعتراف کرده‌اند که گروه‌های تروریستی داعش و دیگران توسط آنها به وجود آمده، آموزش‌دیده و تجهیز شده‌اند ولی در یک مانور سیاسی.. خود را پرچمدار مبارزه نفس‌گیر علیه داعش معرفی می‌کنند...

politics@sharghdaily.ir

سیاست

علی جنتی، در مورد رابطه با پدر:

دیگر بحث سیاسی نمی‌کنیم تا احترام‌ها حفظ شود

علی جنتی

مرجان توحیدی

سؤالات اصلی را که پرسیده بودم، با هم باز به همان حوصله می‌گوید، خب چه سؤالات دیگری باقی مانده؟ و من اجازه پیدا کردم بیشتر از روابط خصوصی و خانوادگی جنتی‌ها از علی جنتی سؤال کنم. در این بخش از گفت‌وگو، ادامه سؤالات از آستان قدس را پی گرفتم و اینکه جنتی به نقل از مردم مشهد می‌گفت آنها معتقدند اگر امام رضا بود، با این مردم محروم و مستضعف چه کار می‌کرد؟ جنتی از نزدیکی دیدگاهش به علی لاریجانی و عطاءالله مهاجرانی در زمان حضورش در وزارت فرهنگ و ارشاد دهه ۷۰ سخن گفت. وارد دهه ۸۰ که شدم، کمی به اعتدال و توسعه پرداختیم و البته حضورش در دولت احمدی‌نژاد، درحالی‌که قبل از آن انتخابات، در ستاد مرحوم هاشمی فعال بوده است. از سنگ‌اندازی‌ها و مقاومت‌های پورمحمدی، وزیر کشور وقت، گفت که در نهایت با پیشنهاد پورمحمدی به‌عنوان سفیر راهی کویت می‌شود. او البته سابقه سفارت در دولت سیدمحمد خاتمی را هم دارد. از آشنایی و رفت‌وآمدش با رئیس دولت اصلاحات گفت و اینکه هنوز هم گاه‌گاهی به دیدنش می‌رود. به استعفا از ارشاد رسیدیم. بحث اصلی را بعد از خاموشی ضبط گفت؛ اما در مصاحبه اشاره کرد این‌طور نیست که در مشهد کنسرت برگزار نشود، بلکه افراد به صورت محدود دعوت می‌شوند. به کابینه دوازدهم که رسیدیم، درباره نقش‌آفرینی اصلی واعظی و تویخت گفت: روحانی به این چهره‌ها اعتماد دارد، آنها یاران دوران غربت روحانی هستند. از اینجا به بعد، بیشتر درباره روابط پدر و فرزندی حرف زدیم. علی جنتی گفت بعد از فوت مادرش از آنجا که ناگزیر بوده‌اند شب‌ها به نوبت همراه برادرش از پدر مراقبت کنند، شرایط منجر به ازدواج مجدد آیت‌الله احمد جنتی شده است. علی جنتی گفت: تا زمان احمدی‌نژاد، با پدرش در موضوعات سیاسی بحث می‌کرده است؛ اما چند سالی است این مباحث را رها کرده و سعی دارند روابط عاطفی پدر و فرزندی را حفظ کنند. جنتی این روزها فعالیت اقتصادی ندارد. در بخش اول گفت‌وگو، از زندگی قبل از انقلاب خوش‌تر از زمان حضورش در استانداری خراسان سخن گفت. از برادرش که عضو سازمان مجاهدین خلق بود و کشته شد و اینکه نمی‌دانند مزارش کجاست. از برادر ناتنی خود حسن که از همان ابتدا در اصفهان نزد پدربزرگشان زندگی کرده است. از حضور در صداوسیما و استانداری خوزستان و پاک‌سازی‌هایی که در صداوسیما انجام داده است؛ جنتی گفت پاک‌سازی‌ها دستوری بود. او همچنین درباره شورش‌های مشهد به تفصیل سخن گفت؛ روایتی که کمتر به آن اشاره شده است. از اینکه برخی معتقد بودند تحرک حاشیه‌نشین‌ها از سوی منافقین صورت گرفته؛ درحالی‌که دو ماه بازجویی وزارت اطلاعات، خلاف این را ثابت کرده بود؛ آنها مردم عادی و حتی از خانواده شهید و ایثارگران بوده‌اند. از آستان قدس و آیت‌الله طبرسی گفت؛ اینکه ۵۰ درصد شهر مشهد موقوفه است و از انتقاداتش به مرحوم طبرسی و اصلاحاتی که رئیس در حال انجام آن است. متن مقابل شما بخش دوم و آخر از گفت‌وگوی «شرق» با علی جنتی است.

در سال ۹۱ تصمیم گرفته شد حزب را فعال کنیم. ستاد آقای روحانی را در سال ۹۲ بیشتر عناصر اصلی حزب اعتدال و توسعه تشکیل دادند. در سه، چهار سال گذشته کمپویش حزب رونق گرفت، اما بدلیل حضور عناصر پیش‌گسوت حزب در دولت، وقت کمتری صرف فعالیت حزب می‌کردند. حزب مجدد در آستانه سال ۹۶ فعال شد و به نظر من در انتخابات ریاست‌جمهوری، حزب اعتدال و توسعه فعال‌ترین تشکیلات سیاسی بود.
آ **اینکه فرمودید احمدی‌نژاد می‌خواست حزب را منحل کند، یعنی کار خاصی می‌کرد؟**

بله، مثلا ما یک سیاست خبری به اسم آفتاب داشتیم که هنوز هم وجود دارد. وزارت اطلاعات سه بار این سیاست را فیلتر کرد. چرا؟! فقط به این دلیل که برخی کامنت‌های ذیل خبرها را نمی‌پسندیدند. به این بهانه سه بار سایت را بستند. حتی فردی که مسئول آن سایت بود، هنوز هم برای پاسخ‌گویی به دادگاه می‌رود!
آ **سال‌ها حزب اعتدال و توسعه هم راه‌اندازی شده بود. شما عضو هیئت مؤسس بودید. چرا این حزب فعالیت خود را محدود نگه داشت؟**
ق **راتی هست که اعتدال و توسعه را بال راست آقای هاشمی می‌دانست و کارگزاران را بال چپ، این فرانت را قبول دارید؟**

حزب اعتدال و توسعه در مجموع پایه‌گذاری خیلی خوبی داشت؛ ما و جمعی از دوستان به این نتیجه رسیده بودیم که نه تفکر اصولگرایان و نه تفکر برخی از اصلاح‌طلبان که آن زمان خیلی افراطی عمل می‌کردند به‌نحوی‌که مرتب به آقای هاشمی توهین می‌کردند و علیه او می‌نوشتند نمی‌تواند ما از قانع کند؛ بنابراین با راهنمایی آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی حزب اعتدال و توسعه را تأسیس کردیم. در آن زمان ۳۰ نفر عضو شورای مرکزی بودند که همگی عناصر باتجربه و کارآمد بودند. ما از مرحوم دکتر حسن حبیبی نیز در زمینه آگاهی‌های سیاسی خیلی بهره بردیم. ایشان بخش عظیمی از تجربیات سیاسی خود را به حزب منتقل کرد. افراد دیگر نیز مثل آقای دکتر روحانی تجربیاتشان را منتقل می‌کردند. کار به نحو مطلوبی پیش می‌رفت تا سال ۸۴ که آقای احمدی‌نژاد آمد و تصمیم داشت حزب را منحل کند. شاید دلپیش حضور آقای دکتر تویخت، دبیر کل حزب، در مناظره‌های تلویزیونی انتخابات ۸۴ بود که خیلی تند علیه ایشان صحبت کرد و خب این حرف‌ها در ذهن احمدی‌نژاد ماند و او می‌خواست حزب را محدود یا منحل کند، بنابراین تصمیم گرفته شد به‌اصطلاح فتنه‌ه حزب را پایین بکشیم. البته عناصر فرصت‌طلبی هم در حزب وجود داشتند که یک‌مرتبه به سمت آقای احمدی‌نژاد سوق پیدا کردند. در آن هشت سال جلسات حزب به‌طور سالانه تشکیل می‌شد و اعضای حزب از سراسر کشور می‌آمدند. ما هم در تهران جلساتی را هر چندوقت یک‌بار برگزار می‌کردیم تا اینکه

آ **در مسیر فعالیت شما مانع‌تراشی هم می‌کردند؟**

من آن موقع خبر نداشتم. درست است که من آقای احمدی‌نژاد را قبول نداشتم، ولی هیچ‌جا برخلاف سیاست‌های ایشان صحبتی نمی‌کردم.

آ **در بحث چپ‌شن نیرو در استان‌ها، چقدر توانستید بر اعتدالی‌شدن نیروها تأثیر بگذارید؟**

خیلی کم، برای اینکه آقای احمدی‌نژاد ن‌تنتها در

بعضی از دوستان گفتند ما فهمیدیم که شما به آقای خاتمی رأی دادید. خط من را شناخته بودند. در دوران احمدی‌نژاد هم همین‌طور بود. نه در داخل سفارت و نه جای دیگر تبلیغ نمی‌کردم که به آقای احمدی‌نژاد یا آقای موسوی رأی دهید.

آ **کلی گفته بودید که تعداد آرای احمدی‌نژاد خیلی بیشتر بود.**

بله، بیشتر بود. کل آرا، حدود ۱۹ هزار بود. ۱۱ هزار نفر به آقای احمدی‌نژاد رأی دادند و هفت هزار نفر هم به آقای موسوی، مابقی هم به دیگران رأی دادند.

آ **چرا آقای احمدی‌نژاد بیشتر بود؟**

آنجا محیط کارگری بود و بیشتر ایرانیان چون کارگر بودند گرایش بیشتری به احمدی‌نژاد داشتند.

آ **گفته بودید که مقابل سفارت اعتراضاتی هم انجام شد.**

بله، بعد از انتخابات که اعلام شد آقای احمدی‌نژاد برنده انتخاب بوده مثل خیلی کشورهای دیگر آنجا هم ایرانیانی که حضور داشتند، از جمله دانش‌آموزان ایرانی مقابل سفارت تجمع می‌کردند. ما هم از پلیس کویت خواستیم که مراقبت کنند کسی به سفارت حمله نکند و فقط شعارشان را بدهند.

آ **تا چند وقت ادامه داشت؟**

فکر می‌کنم یک هفته‌ای ادامه داشت.

آ **در جریان اتفاقاتی که افتاد از دوستان شما هم کسی را بازداشت کردند؟ که بعد از شما کمک بخواهند؟**

نه، به خاطر ندارم. البته برخی از افراد که در ایران دستگیر شدند با من آشنا بودند و ایشان را می‌شناختم ولی ارتباط ویژه‌ای با من نداشتند.

آ **چرا آیت‌الله جنتی درباره احمدی‌نژاد چه بود؟**

قبل از انتخابات بسیاری به آقای احمدی‌نژاد توصیه کردند شما کاندیدا نشوید ازجمله پدر من که دو جلسه با ایشان صحبت کرده بودند و آقای احمدی‌نژاد را ترغیب کردند که نامزد نشود چون افراد دیگری بودند که مناسب احراز این پست بودند. ولی نپذیرفت. بعد از انتخاب او به‌عنوان رئیس‌جمهوری و پذیرفتن آن از سوی مقام معظم رهبری، پدرم به‌طور جدی از آقای احمدی‌نژاد حمایت می‌کرد. این حمایت‌ها ادامه داشت تا زمانی که احمدی‌نژاد خانه‌نشینی کرد و پدرم جلسه دو، سه‌ساعت‌های با احمدی‌نژاد داشت که ایشان را قانع کند به محل کار خود بازگردد ولی احمدی‌نژاد قانع نشد و حرف‌هایی زد که نگاه ایشان کاملا عوض شد.

آ **از سال ۸۹ تا انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۲ در مرکز تحقیقات استراتژیک بودید؟**

بله و بیشتر در حوزه سیاست خارجی، کار پژوهشی می‌کردم.

آ **قبل از انتخابات ۹۲ با آقای روحانی ارتباط داشتید، می‌دانستید که می‌خواهند نامزد ریاست‌جمهوری شوند؟**

بله، ولی به‌طور رسمی خیلی دیر اعلام کردند که نامزد می‌شوند. دوستانی که با ایشان در ارتباط بودند از مدت‌ها قبل می‌دانستند که چنین قصدی دارند. از اواخر سال ۹۱ ستاد ایشان تشکیل شد.
آ **وقتی آقای هاشمی بنام‌شان کردند شما از او حمایت کردید. تصمیم حزب هم همین بود؟**
بله، آقای دکتر جهانگیری و جمعی از دوستان اصلاح‌طلب ستادی را برای آقای هاشمی تشکیل دادند که در میدان هفت‌تیر بود. من هم به اتفاق آقای علی مطهری و جمعی از دوستان به فکر اقدام‌یکه برای جذب اصولگرایان ستادی را فعال کنیم. یکی، دو روز بیشتر از این داستان نگذشته بود که اعلام شد ایشان رد صلاحیت شدند و ما هم آن قضیه را رها کردیم و آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی هم از دکتر روحانی حمایت کردند.

آ **تا زمانی که آقای روحانی به شما پیشنهاد وزارت را بدهند، در تمام این سال‌ها ارتباط شما با آقای روحانی چطور بود؟ که تناسب پست‌ها و مقامات با هم ارتباط داشتند یا رفاقتی هم بین شما برقرار بود؟**
هم رفاقت بود و هم رابطه کاری بود. من در دبیرخانه شورای‌عالی امنیت ملی مسئول کمیته فرهنگی-اجتماعی بودم؛ ولی در بسیاری از سفرهای که آقای روحانی برای پیگیری مسئله هسته‌ای داشتند، ایشان را همراهی می‌کردم؛ از جمله در سفر به استرالیا، تونس، فرانسه – دیداری که با آقای ژاک شیراک داشتند – و آلمان.

آ **شما آقای روحانی را در این سال‌ها می‌شناختید و بعدا در دولت ایشان وزیر شدید. چه شد که به وزارت رسیدید؟**
آ **آقای روحانی چه رویکردی در قبال وزرا داشتند؟ آیا از شما حمایت کردند؟ درباره استعفایی که دادید، از آقای روحانی دلگیر شدید؟**

رفاقت ما از سال ۴۳ شروع شد؛ یعنی ۵۳ سال قبل. در مقاطع مختلفی هم با هم همکاری بودیم؛ در شورای سرپرستی صداوسیما، دبیرخانه شورای‌عالی امنیت ملی و مرکز تحقیقات استراتژیک. از نزدیک با ایشان کار کردم. ایشان کاملا من را می‌شناختند و دیدگاه‌های من را قبول دارند. من هم دیدگاه‌های ایشان را قبول دارم. به‌هرحال درباره استعفا از وزارت ارشاد با آقای دکتر روحانی مشکلی نداشتم.

آ **روحانی بعد از ریاست‌جمهوری فرقی کرده است؟**

از نظر فیزیکی نه، نظرات‌شان همان نظرات گذشته است؛ اما از نظر عملکرد بالاخره وقتی رئیس‌جمهور می‌شوید، باید ملاحظه خیلی جاها را داشته باشید. مثلا در همین دوره، خودشان گفتند که «من سه خانم را برای سه وزارتخانه کاندیدا کردم؛ ولی نشد». نگفتند چرا نشد، حتما ملاحظاتی بود یا فشاری در کار بود.

ادامه در صفحه ۷

آينه ديروز

کیم

● علی لاریجانی، رئیس مجلس: طرح‌های تورم‌زا را تصویب نمی‌کنیم
● قشقایی، سخنگوی وزارت امورخارجه: حجم روابط ایران با چین در سال ۲۰۰۹ به ۲۵ میلیارد دلار افزایش می‌یابد
● مصطفی زین‌الدین، مدیر حقوقی و قراردادهای شرکت ملی نفت: قرارداد ۱۶ میلیارد دلاری ایران و چین برای توسعه میدان گازی پارس شمالی نهایی شد
● بهبهانی وزیر راه و ترابری: ایران به توانمندی تعمیرات هواپیماهای فوکر دست یافت
● علی کردان، وزیر کشور: همکاری پاکستان درخصوص گروگان‌های ایرانی رضایت‌بخش نیست
● علی ادیبانی و مؤید حسینی‌صدر، دو عضو کمیسیون انرژی مجلس: فساد مالی و تبانی در قرارداد کرستن محرز است

اعتراض

● گزارش جدید البرادعی؛ ایران گزارش آژانس را قابل بررسی دانست
● رمضان‌زاده، قائم‌مقام دبیرکل حزب مشارکت: اصلاح‌طلبان برای مشکلات مردم برنامه دارند
● شمس الواعظین، مشاور مرکز مطالعات خاورمیانه: موضوع حضور ۲۵ هزار نیروی سپاه در کویت توطئه است
● عرشی، مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی نفت: ۴۳ میلیارد دلار درآمد نفتی کشور در پنج ماه
● پرویز فتاح، وزیر نیرو: در واگذاری نیروگاه‌ها کم‌کاری کردیم
● واکنش لاریجانی، رئیس مجلس به طرح سؤال از احمدی‌نژاد: رجال‌الغیب بنسئم
● قشقایی، سخنگوی وزارت خارجه خبر داد: رازینی با ارمنستان درباره قفقاز

ایران

● بانک مرکزی با ابلاغ بخش‌نامه ۱۰ماده‌ای به بانک‌ها تعیین کرد: نرخ سود سپرده‌ها ۹ تا ۱۹ درصد
● قشقایی، سخنگوی وزارت خارجه خبر داد: تداوم مذاکرات ایران و ۵+۱
● علی کردان وزیر کشور: از همکاری دولت پاکستان درخصوص گروگان‌های ایرانی راضی نیستم
● در گزارش به شورای حکام آژانس انرژی اتمی مطرح شد: تأیید عدم انحراف برنامه هسته‌ای ایران در گزارش البرادعی
● کرمی‌راد، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی: جوسازی غربی‌ها، ترس از تأثیرگذاری سخنان احمدی‌نژاد در سازمان ملل است

آفتاب

● کاظم جلالی، مخبر کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی: قانون فعلی انتخابات موجب وهن کشور است
● میرولوجی، معاون پارلمانی و حقوقی وزارت کشور در دوران اصلاحات: اصولگرایان شجاعت گسترش فعالیت احزاب سیاسی را ندارند
● سیدمحمد ابطیحی، عضو شورای مرکزی مجمع روحانیون مبارز: توقع جامعه یک اتفاق جدید در انتخابات ریاست‌جمهوری است
● بدالله اسلامی، دبیرکل مجمع نمایندگان ادوار مجلس: اصلاح‌طلبان حرکت مبتنی بر برنامه را مبنای کار قرار داده‌اند
● رمضان‌زاده، قائم‌مقام دبیرکل جبهه مشارکت: بزرگ‌کردن مسئله مشایی، پوشاندن اشتباه رأی به کردان است
● حسن روحانی، رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام: باید همواره دولت نسبت به مردم احساس نیاز کند
● مرعشی، سخنگوی حزب کارگزاران: برای نجات کشور، نیازمند سیاست فراگیر ملی هستیم

جمهوری اسلامی

● قالیباف، شهردار تهران: مشکل ترافیک تهران چهارساله حل می‌شود
● لاریجانی، رئیس مجلس: طرح تحول اقتصادی با شتاب اجرا شود
● قشقایی، سخنگوی وزارت خارجه: انتظار داریم آژانس تحت فشارهای آمریکا قرار نگیرد
● هاشمی شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: موارد نقض حقوق‌بشر استکبار باید شناسایی شود
● حسن روحانی، رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام: کشور در مسیر برنامه و سند چشم‌انداز قرار ندارد
● علی احمدی، وزیر آموزش‌وپرورش: تعداد کارکنان آموزش‌وپرورش بیش از آمار رسمی موجود است

اطلاعات

● البرادعی؛ ایران دسترسی آژانس به مواد هسته‌ای اعلام‌شده را فراهم کرده است
● میقاتی، فرمانده قرارگاه پافند هوایی خبر داد: به کارگیری سامانه‌های ساخت داخل در رزمایش هوایی مدافعان آسمان ولایت
● جشن‌ساز، مدیرعامل شرکت ملی نفت از واگذاری تمام اختیارات مذاکرات قرار داد کر‌نست از سوی رئیس‌جمهور خبر داد
● با حکم دادسرای عمومی و انقلاب کرج ساخت آژادره تهران- شمال متوقف شد